

Full adjunt Exercici de curs

Urbanística VIII

Els llocs i els temes emergents de projecte en la ciutat _mosaic _territorial

Laboratori: Barcelona metropolitana (Cerdanyola del Vallès, cas d'estudi)

<http://urb8.50webs.com>

Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori, Universitat Politècnica de Catalunya

Curs 2010-11 OT ETSAV

Professor: Carles Llop. Col·laboradors: Xavier Matilla, DUOT UPC.

Joan Carles Sallas, cap de servei d'informació urbanística Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Estratègies urbanes i territorials

Cerdanyola del Vallès_laboratori

El procés de creixement dels municipis de la regió metropolitana i l'ocupació territorial de la mateixa, ha generat fortes disfuncions urbanístiques, ambientals i socials. Cerdanyola del Vallès és un territori que ha experimentat en la seva forma urbis, i en la seva urbanitat, els efectes d'aquests processos de la metropolitaneització successiva.

En lloc d'una nostàlgia sobre el territori perdut, el 'projecte de ciutat' exigeix una actitud renovada per fer front a les demandes socials de qualitat de vida, de qualitat urbana i de sostenibilitat ambiental.

Quines son les estratègies i les actuacions que s'estan desenvolupant des de la política urbanística municipal i des de les instàncies supramunicipals? Quins son els reptes urbanístics contemporanis? Quines estratègies o actuacions es podrien proposar de bell nou?

Per tal d'aprofundir en aquestes qüestions es proposa un exercici conjunt de curs, que faci un 'survey', una radiografia de l'estat de l'art del territori de Cerdanyola del Vallès, mitjançant una mirada analítica sobre els seus 'problemes' i 'oportunitats' a l'escala de la ciutat i de la ciutat-regió metropolitana, pensat des de l'escala local i metropolitana al mateix temps.

Algunes informacions

Cerdanyola, Vallès Occidental, Barcelona, Catalunya, Espanya, Europa
41° 29' 50" nord
2° 7' 50" est

Altitud: 60 metres sobre nivell del mar (Plana)
Altitud: 427metres sobre nivell del mar (Collserola)
Superfície. 30,6 km²
Població: 56.065 habitants (any 2004), 58.856 habitants (febrer 2007)
Densitat de població: 1.832,8 hab/km²

Cerdanyola té una situació privilegiada. El seu terme municipal s'estén entre la serra de Galliners i la serra de Collserola, al sector meridional de la comarca del Vallès Occidental. Més d'un terç dels seus 30 km² de superfície formen part del parc natural de Collserola, per la qual cosa és possible gaudir de la natura sense desplaçar-se.

A uns 25 minuts de Barcelona en tren, Cerdanyola es beneficia dels avantatges d'estar dins l'àrea metropolitana de Barcelona i de pertànyer a una comarca dinàmica com el Vallès Occidental.

Limita al sud amb Barcelona, a l'est amb Montcada i Reixac i Ripollet, al nord amb Barberà del Vallès, Badia del Vallès i Sabadell, al nord-oest amb Sant Quirze del Vallès i a l'oest amb Sant Cugat del Vallès.

La meitat nord del terme municipal correspon a la depressió natural del Vallès, on es troben la plana i la serra de Galliners, i la meitat sud comprèn gran part de Collserola, en la vessant nord-est de la serra. El terme ocupa el sector meridional de la comarca del Vallès Occidental, en el lliindar entre la depressió vallesana i la serralada Litoral.

El riu Sec i la riera de Sant Cugat, on desemboquen tots els torrents del municipi, pertanyen a la conca del riu Besòs i donen avui identitat al paisatge urbà de Cerdanyola. El seu territori és ric en fonts, tant a la plana com a Collserola.

Com procedir amb l'exercici?

En grups de 2 farem el següent treball que es detallarà en les sessions de tutoria de grup:

Procediment que seguirem

A Observar Anàlisis	B Comprendre Avaluació	C Actuar Proposta
-------------------------------	----------------------------------	-----------------------------

Fases de producció del treball

1 Impressions	5 Debilitats	6 Propostes
2 Dades	Amenaces	Estratègies
3 Documentació	Fortaleses	Actuacions
4 Referents	Oportunitats	

Productes que generarem

IMPRESSIONS + ATLAS	DAFO	QUADERN DE PROPOSTES
----------------------------	-------------	-----------------------------

Cerdanyola del Vallès_laboratori

ATLAS I QUADERN DE PROJECTES

Estratègies urbanes i territorials

GUIA INDICATIVA

1 Impressions	5 Debilitats	6 Estratègies
2 Dades	Amenaces	Actuacions
3 Documentació	Fortaleses	
4 Referents	Oportunitats	

ANÀLISI

EX.:

1 Impressions

Itinerari

Quadern d'imatges

Primers apunts i Notes

Impressions: Del Territori_aigua, a la secció del sprawl
Ciutat fosca, de clars-obscurs
Ciutat de grumolls_Ciutat heterogènia
Ciutat_ponts, Ciutat de connexions
Ciutat encerclada, ciutat dividida
Ciutat obrera_dormitori
Ciutat industrial_contaminació
Ciutat ferida_roturada
Ciutat trencadís_descompensada (indústria_residència)
Ciutat limitada_ciutat de multirealitats
Ciutat d'oportunitats

2 Dades

Superfície Terme municipal

Altitud

Població (nombre d'habitants)

Area urbana: 3x4 kms

Timeline dels fets rellevants de la història urbana

3 Documentació

El medi receptor_Territori suport

Terres i aigües

Topografies i seccions del territori

Sistemes naturals

Matriu biofísica

Inundabilitat

La formació urbana

Procés històric de formació de la ciutat

Teixits urbans i Morfologies urbanes

Barris

Les arquitectures de la ciutat i el territori

Formes del projecte urbà

Encaix territorial

Cerdanyola del Vallès i la Regió metropolitana de Barcelona. Evolució
Cerdanyola del Vallès i la Regió metropolitana de Barcelona. Estat actual
Cerdanyola del Vallès i la Regió metropolitana de Barcelona. L'Arc metropolità
Cerdanyola del Vallès en la matriu biofísica del Vallès

Xarxes

Viària

Ferroviana

Accessibilitat

Espais lliures urbans i territorials

Equipaments

Infraestructures abastament d'aigua

Infraestructures sanejament

Infraestructures telecomunicació

Infraestructures energètics

Fluxos

Mobilitat viària i IMD

Mobilitat Peatonal, sendes

Paisatge i Patrimoni

Components del paisatge

Panoràmiques

Skylines

Enclaus visuals

Paisatge cultural

Àmbits degradats

Àmbits residuals

Factors mediambientals

Indicadors mediambientals i de sostenibilitat

Factors socioeconòmics

Dinàmica socioeconòmica del municipi

Perfil dels agents socials

Factors culturals

Planejament urbanístic i territorial

Marc normatiu

Polítiques urbanes

Gestió del projecte de ciutat

AVALUACIÓ DAFO

5 Debilitats Amenaces, Fortaleses_Oportunitats

EX.:

Processos de canvi i transformació territorial

Barreres naturals i artificials que fraccionen Cerdanyola del Vallès

Incidències en la xarxa d'infraestructures i la mobilitat

Cicatris infraestructurals

Cruïlles urbanes i territorials

Relacions entre fragments (juxtaposició, Aïllament, Fracturació, Sobreposició, Repercussions)

Tensions, inèrcies, i expectatives urbanes i territorials

....

QUADERN DE PROPOSTES

6 Estratègies i Actuacions

EX.:

Cohesió urbana, transformacions urbanes, operacions de reforma, complertaments, extensió

Operacions viàries i de mobilitat

Articulacions Territorials, Portes i connectors

Articulació i adaptació mútua del Mosaic territorial, Integració espai natural

Projectes en el sistema d'espais lliures urbans

Operacions de centralitat

...

Links d'interès

Ajuntament

http://www.cerdanyola.cat/webapps/web/continguts_portal/menu_principal/inici/index.html

Territori i urbanisme Ajuntament

http://www.cerdanyola.cat/webapps/web/continguts_portal/menu_principal/temes/Territori_i_urbanisme/Temes.html

Informació urbanística Ajuntament

http://www.cerdanyola.cat/webapps/web/continguts_portal/menu_principal/ajuntament/serveis_municipals/Servei_Territori/ambits_actuacio/Informacio_Urbanistica/Informacio_urbanistica.html

IDESCAT

<http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TC=3&V0=1&PDF=FALSE&VOK=Confirmar&V1=08266>